

Miért szomorkodnak a magyar díszpostá(so)k?

Amennyiben egy gyakorlott galambtenyésztő olvassa írásom címét a zárójelbe helyezett szótag nélkül is sorolja a lehetséges okokat. Elsőként valószínűleg arra gyanakszik, hogy betegek. Sorolja tovább, hogy belső vagy külső elősködők támadták meg őket, és azok sanyargatásának hatására szomorkodnak. De a rossz tartási körülmények is közrejátszhatnak abban, hogy nincs megfelelő életkedvük. Az olvasó bizonyára tovább bővíti a búslakodás esetleges okainak körét. Teljesen más a helyzet, ha a címjelben álló szótaggal együtt olvassuk a zárót. Igen nekünk magyar díszposta tenyésztőknek is meg vannak az okaink a szomorkodásra. Az elmúlt hónapokban egymás után jelentek meg a különböző magyar galambfajták ideál rajzai a magazin hátlapján, mely a fajták szempontjából újabb előrelépést jelent. Sajnos mi magyar díszposta tenyésztők hiába várnánk az ideál rajz megjelenésére, hiszen a Szövetség 2016 okt.11.-én kelt levelében értesítette a fajtaklubot, hogy az általuk beadott fajtaleírás szövegét, melynek meg kellett volna felelnie az EE előírásoknak és az ideál rajzot nem fogadta el. Az elutasítás átvétele óta közel másfél év telt el, de nincs róla tudomásom, hogy a fajtaklub vezetői tettek volna újabb lépéseket a hiányosságok megszüntetésére.

Nézzük meg mi történt a fajtaklub háza táján.

Miután megkezdtem a fajta tenyésztését pontról pontra átnéztem az akkor érvényes fajta leírást. Ez megtalálható az MGKSZ által 2003 évben kiadott „Magyar Galambfajták” című könyvben a 90-dik oldalon. A fajtaleírásban több szakmai tévedést és pontatlanságot állapítottam meg. Már 2006 évben beadtam a MGKSZ-hez javaslatomat a fajta leírás módosítására. Ezt a Szövetség elutasította azzal, hogy várjuk meg vele a fajtaklub megalakítását. A megalakulást követően (2008 máj.18.) még közel egy évig tartott, míg a legfőbb pontok módosítására sor került. Ezek a következők voltak:

1. Az eredeti leírásban nem volt meghatározva, hogy a galamb hosszát honét, meddig kell értelmezni. Különböző fajtáknál más és más hosszmeretet határoznak meg a leírások. Így került be a leírásba, hogy a hosszmeret „csőr hegyétől a farok végéig” értendő. Itt és a fajta leírásban még más helyen is az én hibámból is „a farok” szó szerepel „kormánytollak” helyett.
2. Az eredeti szövegben is volt leírva, hogy a „lábak combján jól fejlett sarkantyútollak vannak”. Természetes, hogy nem a combokról, hanem a lábcsárról nőnek ki ezek a tollak. Így került ez kijavításra.
3. Szín és rajzolatok: „Elfogadott minden postagalamb színben”, szerepel

az eredeti szövegben. Ebben az esetben a bökkenő csupán annyi volt, hogy a postagalambok fajtaleírásában nincs szín meghatározás. Ezért kellett ezt utólag kiegészíteni.

4. Voltak továbbá javaslataim az érték-mérő küllemi jegyek, valamint a súlyos hibák sorrendjének változtatására is. Ezekben a kérdésekben kompromisszumok születtek.

Sajnos maradtak a mai napig meg nem oldott, módosítást és kiegészítést igénylő tételek, amelyeknek tisztázására többszöri próbálkozásaim ellenére sem került sor. Néhányat ezek közül:

- A fajtaleírás a test és lábtollak méreteit konkrétan határozza meg „Magassága 27-30 cm, hossza 37-40 cm, csőrhegytől a farok végéig. „a csüddön és az ujjakon erős, 3-5 cm hosszú tollakból álló...” Ezekkel szemben a szárnyak hosszára vonatkozóan a következő szerepel „a kormánytollak végénél kb. 3 cm-el rövidebbek.” Miért nem lehet elfogadni azt, hogy egységesítsük és a szárnytoll hosszát is konkrét cm-ben, azt is től-ig határozzuk meg?
- A szem, szemgyűrű „Narancs színű, a szemboltok párhuzamosak” Nézzük a szembolt kifejezést. A boltív kifejezést az építészetből mindenki jól ismeri. Hogy precízen mit akar a szembolt szó kifejezni, pontosan nem tudom, csak sejtem. Elővettem a sokak által jól ismert Dr Szücs Lajos „Galambjaink” című könyvet, melyet a honfoglalás 1100. évében adtak ki. A XIV. fejezet 269. oldalon ír a szemmel kapcsolatos kifejezésekről. Ez a szó ott nem található meg. Megnéztem a Magyar Nyelv Értelmező szótárát, ott sem találtam rá. Kérdésem, hogy szabad-e egy fajtaleírásban olyan szót használni, melyet a szakirodalom és a magyar nyelv nem használ?

Nézzük a „párhuzamos” szót. A fajtaleírás készítői bizonyára arra gondoltak, hogy a szemgyűrű felső részének, mely szinte teljesen kör alakú párhuzamosnak kellene lenni a fejtetővel. Ez nem lehetséges, mivel a fejről a fajtaleírás azt írja, hogy „minden irányban enyhén ívelt”. Egy közismert szakbíráló, aki rendszeresen minősíti a magyar díszpostákat már évek óta javasolja, hogy módosítsuk a fajta leírást, mert ha annak alapján szó szerint bírálná a galambokat minden fejtet le kellene pontoznia. Észrevételeit a hibák vagy a kívánalmak rovatra kellene leírni. Ő ezzel a kifogással nem élt, hiszen tudja, hogy nem a galambok fejével van a probléma egységesen, hanem a fajtaleírás nem jó. Kérdezem, hogy a Nemzeti Kiállítá-

táson bírálók ezt miért nem veszik észre?! Fentiek alapján döntse el a Tisztelt Olvasó, hogy szükséges lenne-e a fajtaleírás módosítása?

Nézzük meg a fajtaklub által jóváhagyott ideál rajzot is.

A fajtaleírás azt írja:

a./ a „lábszárán jól fejlett sarkantyú tollak” láthatók. A rajzról ezek miért maradtak le? Meg kell nézni a csatolt fényképeken látható díszposták lábait, milyenek kellene lenni a sarkantyú tollaknak a rajzon.

b./ „A szembőr két soros” A rajzon én csak egy sort látok. Talán én tévedek?

c./ „A felső csőrkáva hegye kissé lehajló” Én ezt nem látom a rajzon. Javasolom, hogy a Tisztelt Olvasó hasonlítsa össze a fényképen és a rajzon lévő fejeket.

E néhány felvetés után szabad-e csodálkozni azon, hogy a bizottság nem fogadta el sem a leírást, sem a rajzot, mivel azok nem felelnek meg a valóságnak és az EE előírásoknak. Bizonyára sokan meglepődnek azon, hogy itt most megköszönöm Kajzer Antal tiszteletbeli elnöknek a decemberi magazinban jegyzett cikkét. Gratulálók neki, hogy viszszerkerült a fajtaklub vezetésebe, annak ellenére, hogy nem tudom mi a feladat- és jogköre? Ilyen tisztséget ugyanis a Működési Szabályzat nem tartalmaz! Nem tudom azt se, hogy a tagság titkos szavazással választotta-e meg, vagy csak valaki (valakik) nevezte. Minden esetre korrektebb és eredményesebb munkát kívánok neki, mint amilyet elnökként nyújtott.

Az általam említett újságcikkben az van leírva, mármint rólam „nem kell senkivel vitatkozni a módosításokról, jellegrajzokról, akár évente kétszer változtathat” Köszönöm, hogy előre visszaigazolta, hogy többször is próbálkoztam a módosításokkal, de azt elutasították. Idézek még egy mondatot „Itt kívánom még megjegyezni, hogy” a fajtaklub a továbbiakban semmiféle felvetésre vagy cikkre nem kíván reagálni”. Ebből a mondatból kiderül, hogy nem tartják magukat a nyílt színen vitaképesnek, az újság hasábjain keresztül annak érdekében, hogy egyeztethessük álláspontjainkat. A cikkben szereplő egyéb rosszindulatú gondolatokra nem kívánok reagálni, hiszen tele van igaztalan állításokkal, csúsztatásokkal. Ezért csupán arra kérem a T. Olvasót, hogy mindenki saját meglátása szerint minősítse az ott leírtakat.

Javasolom az új létszámában megerősödött vezetésnek, hogy a Szövetség irányításával kérjenek fel szakembereket, akik helyettük el tudják készíteni a valóságú fajtaleírást, és az ideál rajzot is. Kérem a szövetség elnökségét is, hogy ebben adjanak segítséget a fajtaklubnak.

Jaksa János
szakbíráló